

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CAI LẬY

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Anh Thực

Thư ký phiên họp: Ông Phạm Minh Đăng – Thư ký Tòa án nhân dân huyện Cai Lậy, tỉnh Tiền Giang.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Cai Lậy tham gia phiên họp: Bà Lê Thị Hồng Nhung - Kiểm sát viên.

Ngày 17 tháng 5 năm 2019, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Cai Lậy, tỉnh Tiền Giang mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 96/2019/TLST-DS ngày 11 tháng 4 năm 2019, về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 27/2019/QĐST-DS ngày 02 tháng 5 năm 2019, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông **Lê Thanh Q**, sinh năm 1963; Địa chỉ: Ấp H, xã N, huyện C, tỉnh Tiền Giang. (Có mặt)

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Bà **Lê Thị Tuyết N**, sinh năm 1950; Địa chỉ: Ấp H, xã N, huyện C, tỉnh Tiền Giang. (Xin vắng mặt)

- Bà **Lê Thị Kim D**, sinh năm 1955; Địa chỉ: Ấp A, xã L, huyện C, tỉnh Tiền Giang. (Xin vắng mặt)

- Ông **Lê Minh N1**, sinh năm 1958; Địa chỉ: Ấp H, xã N, huyện C, tỉnh Tiền Giang. (Có mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Ông Lê Thanh Q có đơn yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Cai Lậy giải quyết việc dân sự, nội dung như sau: Ông Q là em ruột của ông Lê Văn C, sinh năm

1946. Do ông C từ nhỏ mắc bệnh tâm thần nên mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi, ông Q là người hiện đang trực tiếp nuôi anh Chiến. Nay ông Q cần tiền để làm ăn nên đang làm thủ tục vay vốn tại ngân hàng. Tài sản cần thế chấp là quyền sử dụng đất cấp cho hộ ông Q, trong đó có ông C là thành viên trong hộ nên thủ tục vay tiền cần phải có anh Chiến ký tên. Tuy nhiên, như đã nêu trên, do ông C là người bệnh tâm thần nên không thể ký giấy tờ, cũng như làm thủ tục được nên ông Q yêu cầu Tòa án tuyên bố ông C mất năng lực hành vi dân sự.

Theo kết luận giám định pháp y tâm thần số 93/2019/KLGĐTC ngày 23-4-2019 của Trung tâm Pháp y tâm thần Khu vực Tây Nam Bộ - Bộ Y tế, kết luận hiện tại ông Lê Văn C mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi do bệnh lý tâm thần.

Tại phiên họp, ông Lê Thanh Q vẫn giữ nguyên yêu cầu tuyên bố ông Lê Văn C mất năng lực hành vi dân sự. Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Cai Lậy phát biểu ý kiến, theo đó: Về việc tuân theo pháp luật trong quá trình giải quyết việc dân sự của Thẩm phán, Thư ký; việc chấp hành pháp luật của người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã đảm bảo đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Đối với yêu cầu của ông Q đề nghị tuyên bố ông Lê Văn C mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ nên đề nghị Tòa án chấp nhận.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Cai Lậy nhận định:

[1] Ông Lê Văn C là người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự, ông C hiện cư trú tại ấp H, xã N, huyện C, tỉnh Tiền Giang. Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự, thẩm quyền giải quyết là của Tòa án nhân dân huyện Cai Lậy.

[2] Xét yêu cầu của ông Lê Thanh Q: Ông Lê Văn C bị bệnh tâm thần và tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 93/2019/KLGĐTC ngày 23-4-2019 của Trung tâm Pháp y tâm thần Khu vực Tây Nam Bộ - Bộ Y tế kết luận: “Về y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F72-ICD10); Về năng lực: Hiện tại đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi do bệnh lý tâm thần.”

Tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự quy định về mất năng lực hành vi dân sự: “1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần.”

Vì vậy, ông Lê Văn Q là em ruột của ông C yêu cầu Tòa án tuyên bố ông C là người mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở, đúng pháp luật nên được chấp nhận.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Lê Văn Q là người yêu cầu giải quyết việc dân sự, ông Q có anh là ông Lê Văn Đấu là liệt sĩ. Tuy nhiên, tại Giấy chứng nhận gia đình liệt sĩ mà ông Q nộp cho Tòa án thì chỉ có 02 người thân là ông Lê Văn Q1 (cha ông Đ) và bà Nguyễn Thị L (mẹ ông Đ) được hưởng các chế độ ưu đãi gia đình liệt sĩ. Do đó, ông Q không thuộc trường hợp được miễn nộp lệ phí theo qui định tại khoản 2 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, nên phải chịu lệ phí theo quy định tại khoản 1 Điều 37 của Pháp lệnh số 326/2016/NQ-UBTVQH14 nêu trên.

[4] Xét ý kiến đề nghị của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Cai Lậy tại phiên họp là đúng qui định pháp luật nên được chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 370, Điều 371, Điều 372, khoản 1 Điều 376, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22 của Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

- Chấp nhận yêu cầu của ông Lê Văn Q. Tuyên bố ông Lê Văn C, sinh năm 1946; nơi cư trú: Ấp H, xã N, huyện C, tỉnh Tiền Giang là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Lê Văn Q phải chịu 300.000 (Ba trăm nghìn) đồng lệ phí. Ông Q đã nộp 300.000 đồng tạm ứng lệ phí theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 16893 ngày 11-4-2019 của Chi cục

Thi hành án dân sự huyện Cai Lậy, tỉnh Tiền Giang nên được trừ vào lệ phí, xem như ông Q đã thi hành xong.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị: Ông Lê Văn Q, Lê Minh N1 có quyền kháng cáo quyết định này trong hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định; thời hạn kháng cáo của bà Lê Thị Tuyết N, Lê Thị Kim D là 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được thông báo, niêm yết. Thời hạn kháng nghị của Viện kiểm sát cùng cấp là 10 ngày và của Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp là 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Tiền Giang;
- VKSND huyện Cai Lậy;
- UBND xã N;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Anh Thực